

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIECONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopisów nie zwraca.

REDAKCYJA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kategorie, kasitory i biuro ogłoszeń: w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCYJA WYDZIAŁ: Recenzje rb. 4, półrocznik rb. 3, kwartalek rb. 1 k. 50, miesięcznik kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosłaniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów niekwalifikowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wieść petytoryjną jednosłupową lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tożsamą k. 40, z tekstem, 3 kol. i notkami: po kop. 25, za 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 5 za wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Century: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II Aleja № 38, Telefon № 497.

TEATR „URANJA“

Tylko 2 dni! W niedzielę 19 i poniedziałek 20 Kwietnia.

CZARNA MYŚL

Wybitny dramat w 4 cz. w wyk. pierwszorzędnych art. włoskich.

Kronika Ganmont'a (z nat.) | Niech żyje wojskowy (komiczny)

NA SCENIE

występy nowozaażowanego zespołu artystów farsowo-operykowskich pod kier. W. PIOTROWSKIEGO

A PAPA TANGUJE

Farsa w 1 akcie ze śpiewami i tańcami L. Morozowicza.

Anons: We wtorek znakomita operetka z repertuaru teatru „Folies Bergé“ w Paryżu p. t. „In Plagrault“.

Teatr **PARYSKI** II ALEJA 19. TELEF. 334.

Program od niedzieli 19 do poniedziałku 20 kwietnia 1914 r. (włącznie).

Jej Książęca Mość

Wybitna komedia w 3 cz. Rolę główną wyk. znakomita art. Jenny Porten

Tygodnik Ganmont'a (nat.) | Przygotowanie wosku (nat.)

Na scenie pod artystycznym kierunkiem F. Stróżewskiego.

„Miniatur Teatr“ i „Warszawskie Tango“

Anons: We wtorek 21 kwietnia „Wesoły karawan“ Oper. w 1 ak. Kiedrzyńskiego

TEATR **„ODEON“** KRZEMIŃSKIEGO Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

II Aleja № 43.

Program od niedzieli 19 do wtorku 21 Kwietnia r. b.

Dzisiaj niezwykle sensacyjny obraz! Jedyny egzemplarz tylko w Odeonie!

Banda djabłów

w 4 wielkich częściach, według ostatniego utworu.

Conan Doyle'a: „Djabli paleo“

DWIE JĘDZE (kom.) | Dziennik Pathé № 261a. Sprawy Międzykroniki

NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem W. GŁOGERA „Schadzka z przeszkodami” Kom. w 1 ak. z francusk.

KALENDAR

Dzisiaj: Sulicyzusa i Serwiljana M. Jutro: Anzelm.

Wschód słońca 4 m. 55 | Zachód słońca 7 m. 4
Długość dnia 14 g. m. 6 | Przybyło dnia 6 m. 35

Wiadomości historyczne:

1912 Pod Fezem powstał marokański staczą bitwę z wojskiem francuskim

1313 Zgon Bolesława II ks. Plockiego i Mazowieckiego.

1674 Najm. elekcyjny.

1774 Zwycięstwo nad Pugaszewem pod Ozernej.

1075 Grzegorz VII papież wysłał do Polski legatów.

Stanisław Ligęzówny

w Częstochowie Teatraina 26.

Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froebianki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemski biuro na żądanie sprowadza.

Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

SANATORYUM i Zakład Wodoleczniczy

specjalisty chorób nerwowych **D-ra KUPCZYKA**

Kraków, Szujskiego № 11.

Choroby nerwów, serca, żołądka i jelit, podagra, cukrzyca, niedokrwistość.

Najsukuteczniej tępi pluskwy karaluchy prusaki oraz wszelkie pasożyty u zwierząt pływających

„TITU“

Dostać można w aptekach i skład. aptecz.

Pracownia damskich kapeluszy **„Jadwigi“**

ul. Krakowska № 24 — ul. Ogrodowa № 89 dom prechodni.

Poleca na sezon bieżący damskie kapelusze. Przyjmuje do przefasonowania, wyrabia kaputki, i dziecięce kapeluski. CENY b, NISKIE.

Róża Halinowska

nabywać można w kolekcjach lub pojedynczo, krzaczaste i pienne. Ogrodnictwo „Halinów“, Szkolna 20.

Lekarz-Dentysta **Stefan BABYLSKI**

Przyjmuje od 10-1 i od 4-7

Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Gabinety Lecznico-Dentystyczne **R. Filipowicza**

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7 p.p. prócz niedzi. i świąt

Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

Doktor **PAWEŁ BRONIA TOWSKI**

Częstochowa, Nowy Rynek 3, Telefon 34.

Choroby skóry, włosów pętelow, weneryczne i Koame-
Wien lekarski. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł.
Fanie od 1-4 popoł. Stosuje wrodzinyne wstrzyki-
wanie SALWARSANU (BATA 008) i 1914 i badanie krwi
na syfilis.

Doskonałe **PAPIEROSY „REKORD“**

10 - sztuk 6 kop.

Praca i zarobki.

Mało mamy książek, szczerze i głęboko traktujących sprawy robotnicze. Do takich pożytecznych wydawnictw należy zaliczyć z pozoru niewielką, a w istocie bardzo ciekawą pracę p. Stanisława Piotrowskiego p. t. „Praca i zarobki“ (nakładem Warszawskiej spółki wydawniczej. Cena 30 kop.), która się świeżo ukazała. Praca ta składa się z ośmiu rozdziałów, daje ciekawy obraz życia robotników, a jednocześnie wysuwa szereg interesujących wniosków, jakie z wielkim powodzeniem odczytane być mogą zarówno przez pracujących, jako też przez fabrykantów i przemysłowców.

Tych ostatnich autor przekonywa o konieczności reform w zarządzie fabryki, reform niezbędnych dla podniesienia wydajności pracy w polskim przemysle.

Jasno i logicznie autor książki zbija mylne twierdzenia niektórych pracodawców, że zmniejszenie zapłaty pracującym poprawi interesy przedsiębiorstwa. Udowadnia, że ta droga nigdy nie dochodzi do celu; że on zarobek na taniem nabyciu materiału surowego lub lepszym jego zużyciu, na zmniejszeniu wydatków handlowych, na płaceniu niskich procentów, na podniesieniu ceny naszego towaru, nigdy, na zmniejszeniu zapłaty pracującym!

Doświadczenie przekonało, że praca człowieka słabego, niezadowolonego, troszczącego się bezustannie o kęs chleba, jest daleko mniej wydajną, niż praca tego, kto będąc sytym nieprzegnionym troską o jutro, chętnie i z zadowoleniem pracuje. Pierwszy robi wolno i źle, więc jego robota właściwie wypada drożej; niż druga, weśola, choć mozolna; praca człowieka zadowolonego z materjalnych trudów swego

rezultatów.

Rzecz dowiedziona. Kto chce porzucić szersze siły ukryte w mózgu i muskułach robotniczych, ten samemu powiększyć ich sprawność, jako istot myślących, musi dać im to, czego słusznie żądają. Musi dać im odczuć, że i oni mają udział w powodzeniu interesu.

Pracodawca, do którego w każdym trudnym położeniu lub osobistem niedziesięciu robotnicy zwracają się o pomoc, może z łatwością uzyskać od nich coś więcej, niż zawarowaną w umowie pracę codzienną. Dobre stosunki osobiste rodzą głębsze zainteresowanie się i zapał, jaki robotnicy wnoszą do pracy.

Opinia dbającego o swych pracowników pracodawcy bywa często skuteczną bronią dla małego przedsiębiorcy w walce z silniejszym, a chciwym współzawodnikiem.

W broszurze „Praca i zarobki“ znajdujemy ciekawe wiadomości o rezultatach usiłowań inżynierów amerykańskich, którzy dają robotnikom naukowe wskazówki, jak pracować, by zmniejszyć wysiłek i czasu mniej potrzebować, zwiększyć wydajność pracy z korzyścią dla robotników i przedsiębiorców.

Rozdział 6 o znaczeniu odpoczynku rozrywkach robotnika jest napisany i wielką znajomością potrzeb człowieka pracy; wogóle książka ta przynosi dużo rzeczy ciekawych, popularnie skreślonych, wiadomości, które dla szerokiej warstw robotniczych z powodnością ceny dziełka zupełnie są dostępne.

Zgubiono paszport wydany na imię Jadwigi Feledzińskiej przez gminę Na głowice pow. Andriejewski.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny

WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Ekzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stoni mozaikowch, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny przystępne

JOZEF KORZENIOWSKI.

Pan Stolnikowicz.

(Powieść.)

(Dalszy ciąg.)

— Coby to było z tego, panie Benedykcie, gdybym był wówczas, gdyś mi tak ostro odburknął, na polu nie przeprosił zaraz pana stolnikowicza wołyńskiego, ale porwał się na niego do szabl, jak mnie w pierwszym impiecie brała chętka. Ejl choć młodszy, byłbyś mnie pono zabrał na kapustę, bo i do szabelki musisz być taki gracz, jak do pistoletu i do konia; i nie miałbyś teraz patrona w serdecznej sprawie swojej tam, gdzie ci dobry patron djabelnie będzie potrzebny.

— Bądź więc nim, kochany panie Ignacy — rzekłem, ścisając obie jego ręce — zapłać ci to serdecznią i dożywną przyjaźnią.

— Będę, panie Benedykcie, będę. — możesz być tego pewny — odpowiedział poczciwy chłopak jakby ze wzruszeniem, boś mi od razu przypadł do serca, i z miny i z rozumu. Dla tegom

cię i wówczas zaraz przeprosił, i z ukontentowaniem patrzył, gdyś z narazieniem karku tak śmiało zjechał nań z drogi, i nie rozgniewałem się, gdyż mi znowu odciał, jak nożem, przed karczmą, pamiętasz? A zamiarkowawszy potem przedko, że ci podczaszanka wpadła w oko, i że ona nadstawia ucha i czerwieni się, ile razy o tobie była mowa, pomyślałem zaraz: będę patrzył, a ile zdołam dzielnemu chłopcu pomódz, pomogę. — Tak i będzie. Ale wróćmi do rzeczy. Łowczyk wkrótce wyjechał do Pulin do pana Hńskiego, którego ponoś jest krewnym, i który go do podczaszanki fortytuję, idosyć długo się nie pokazywał. Jednego dnia przyjechał do nas pan Trzeciak i była na obiedzie. Gadał tam to o tem, to o owem, nareszcie ktoś wspomniął o łowczytu. Ja wtedy zerka na podczaszankę, i widzę, że zbladła jak ściana. O! myślę sobie, niedobry to znak, nie ma tu żadnej serdecznej skłonności, jeno jakiś strach, żeby jej tego hladysza nie narzucili. Aż tu pan Trzeciak występuje z pochwałami jego i mówi, iż z pewnych ust słyszał, że pan łowczyk trembowelski stara się o pannę Bukarównę, sędziego żytomierskiego córkę. Ja nie spuszczałem oka z panny Tekli i spostrzegłem, że na tę wiadomość oczy się jej zaiskrzyły, i taką zapalały

radością, że pomyślałem sobie: widocznie cieszy się, że się zbędzie natręta; szkoda tylko, że tu niema pana Benedyktę, jakby go te iskierki, które sypią się z tych ślicznych oczek, ucieszyły. Nie mogę wazności wypowiedzieć, jak od onej chwili podczaszanka była wesola, jak rozmowna, jaka lekka, jak by kto sto funtów zdjął z jej pleców. Gdy się to dzieje, aż tu ni daj ni pójdź jednego dnia przyjeżdża łowczyk, taki wystrojony, taki wymuskany, i co prawda to prawda, tak przystojnie i po kawalersku wyglądający, że ja, com był przy podczaszym, gdy go w sieniach uprzejmie przyjmował, ażem struchlał, żeby ta jego mina i prezencja i na pannie nie zrobiła przychylnego mu efektu. Ale gdzie tam! podczaszanka, gdy wyszła z matką do sali, była drżąca jak liść i blade. A gdy się do niej wystorował z komplementem, nic mu nie odpowiedziała, i zdawało się, że na wet nie widzi tej elegancji, na której on może polegał jak na Zawiszy. Tym razem skończyło się na niczem, wizyta niedługo trwała, i pan łowczyk pojechał sobie, nie zyskawszy ani jednego dobrego słowa od panny. Podczaszyna coraz tylko spoglądała na córkę, i widząc ją w takim stanie jakby odretwiania, była jakaś zimna i zafasowana; podczaszy przyjmował go tylko kor-

djalnie i z wszystkich zabawie starał się. W tydzień potem znowu łowczyk przyjechał, później co cztery, co pięć dni przyjeżdżał regularnie, ale zawsze sam, a coraz inaczej ubrany, coraz odmiennemi świecącymi guzami, coraz inna, a zawsze piękniejszą mającą przy boku karabelę. Wszakże mimo tych strojów i elegancji, na fantazji coraz upadał, bo widział wyraźnie, i wszyscysmy to widzieli, że podczaszanka nie patrzyła na niego wcale, nie uśmiechnęła się ani razu, owszem, tak wyglądała, jakby ją na ofiarę ciągniono. Co większa, podczaszyna, która, jak waszność wiesz, jest tak dobra, tak wesola, tak dla każdego uprzejma, — przyjmowała go coraz zimniej i z widocznym gadała do niego przymusem. — Nareszcie już się podczaszanka nie pokazywała, gdy się pan łowczyk zjawiał. Czy ją to doprawdy o chorobie przypawiło, czy udawała chora, ale dowiedziałem się od panny Wereszczyńskiej panny służebnej podczaszanki, że się kładła do łóżka i gorzko płakała. Pod czaszy udawał, że tego wszystkiego nie widzi, i zjednakołą zawsze dla łowczyca był uprzejmocią.

(d. c. n.)

Hurtowy i Detaliczny Skład Win i Wódek

W. SKALSKI

Częstochowa, ul. Szkolna № 11.

Poleca: Hurtową sprzedaż wódek z Dyst. Par. „F. Jankowski” w Warszawie, Wina, Koniaki, Likieri krajowe i zagraniczne

o r a z

Piwa z Browaru Parowego Haberbusch i Schiele Drozdowskie, Maroowe.

Fotograf WACŁAW WESOŁOWSKI

w Częstochowie róg II Alei i Teatralnej 26.

Po powrocie z zagranicy zdjęcia wykonywa codziennie od 10 rano do 5 wiecz. i poleca: Grupy zbiorowe, składane, albumy szkolne, portrety i wnętrza fabryk.

Pe ukończeniu szkoły wyższej z paten., otworzył. I kwietniar b.

Pracownię Mód Kapeluszy Damskich

w CZĘSTOCHOWIE PRZY ULICY TEATRALNEJ № 35.

Przyjmuje wszelkie obstalunki podług najnowszej mody, oraz przeróbki i przebirowania kapeluszy damskich. — Ceny najniższe. — Przyjm. uczenie do nauki.

Pozostaje z szacunkiem Zofja Szmidt-Leszczynska.

Współdzielczy Skład Żelaza „RZEMIEŚLNIK”

przeniesiony w I-szą Aleję № 12.

Skład został znacznie powiększony i zaopatrzony we wszelkie artykuły budowlane narzędzia rzemieślnicze i naczynia kuchenne — — — — — Telefon Nr. 62.

Zawiadamiam Sza Klijeotele Częstochowską i Nowo-Radomską

Lekcje wykładowe prowadzone będą przez cały letni sezon. Jakoteż zabawy, wycieczki i lekcje wprawne ogólne.

Wyuczam ostatnie Nowości współczesne jako to, Furlana, Dancon i e. t. e.

Z poważaniem K. KOSTECKI

b. Art. bał. Teatrów Rządowych. Warsz.

Adres. Częstochowa Al. I 9 tel. w lok. Stow. Rz. Przem. Nowo-Radomsk ul. Kalksta tel 4. — Do tańca gra najlepszy pianista w Częstochowie T. Rezier.

Ostrzeżenie.

Pasta do obuwia „Pomalin” Stanisława Fiszera zawiadzające tylko swej bezsprzecznej dobroci zapamiętała sobie zbyt, zataczając coraz szersze kręgi wśród ludności Królestwa i Cesarstwa.

Takie powodzenie „Pomalinu” zachęciło pewien odłam ludzi złej woli, noszących bądź to samo, bądź podobne nazwisko, do rozpowszechnienia w sprzedaży pasty do obuwia z podobną nazwą jak np. „Pomalin”, „Pumalin”, „Romalin” itp. oraz etykiety do złudzenia podobną do mojej.

Uprzejmie zatem proszę Szanowną Klijeotele, pragnącą otrzymywać prawdziwy „Pomalin” o zwrócenie uwagi na uroczenie umieszczoną etykietę zatwierdzoną przez Departament handlu i przemysłu za № 26918.

Hurtownie i handle detaliczne ostrzegam przed rozpowszechnianiem falsyfikatów, wprowadzających w błąd klijeotele, sprzedających ze wziętych towarów, jak to już uczyniłem w miesiącu lutym w Warszawie u J. Anszycy Nowolipki 33, zas w d. 6/4 r. b. u I Grunbaum a Nowolipie 49 oraz w różnym czasie w miastach prowincjonalnych.

Fabryka przetworów chemicznych Stanisław Fiszera

w Warszawie, Łucka № 14, tel. 93-78.

„Rysownika”

znającego rysunki budowlane, planowanie i rysunki techniczne poszukuje Cementownia „Łazy”, w Łazach, 0392

Potrzebna

niatka około 14 lat mówiąca dobrze po rosyjsku Jasna 2 m 13. 943.

Skład drzewa

budowlanego Teatralna 54 R. Basiański. 859

Łożnie mieszkania

do wynajęcia 10 mieszkań w Pasiekach z przystankiem kolei H. K., ładna miejscowość wśród lasu. Wiadom. u Parczyńskiego 2 Aleja 40. 950

Okazyjnie

sprzedaje się biłard piłamkowy; bile z kości słoniowej za rb. 230, także urządzenie do piwarlni. Noworadomsk ul. Przedborska Szwedzik. 944.

Potrzebna

pracownika zdolnego na irez maszynę do wyrobów stolarskich i dwóch zwyczajnych robotników jasnogórskara Nr. 9 630

Sprzedamy

tanio, z powodu interesów rodzinnych, sklep masarsko-rzeźniczy na Ostatnim Groszu kompletne urządzenie, patent na garkuchnię. Kontrakt mieszkania trzyletni. Biuro Komisowe Aleja 33. 929

Potrzebny

ślusarz na roboty wodociągowe Noworadomsk Krakowska d. p. Koloziejskiego 98.

Do wynajęcia

za 120 rb. dwa pokoje z kuchnią piwniczką i drwaliką ulica Nowa 46

Potrzebni

chłopcy do sprzedaży ulicznej gazet „2 Grosze Dojazd 5. 946

Pokój

umeblowany z całodziennym utrzymaniem do wynajęcia na ulicy Teatralnej nr. 2 m. 5. Tamże do sprzedania piękna duża Arękurią 921

Sklep

spółzycowy dystrybucyjny z powodu zmiany interesu do sprzedania zaraz wadomości ul. Ciasna 14. 946

Do sprzedania

dwa stoły, 12 krzesel wypłatanych, komoda dwa łóżka drewniane etażerka, umywalka. Szkołna 5a m. 1. 912

Sklep

spółzycowy do sprzedania na Ostatnim Groszu z powodu samotności ul. Krakowska Nr. 14 dom Maryanny Fiszera. 951

Wózek

dziecinny biały na gumkach do sprzedania ul. Wieluńska Nr. 22 m. 1.

Perfumery w wielkim wyborze krajową i zagraniczną, olejki do ciast, wanilije burbońską i farby do jaj

Poleca na nadchodzące święta:

Skład Apteczny Wacława ORLA

w Częstochowie, III Aleja 46.

DOM

dochodowy zbudowany z cegły i żelaza ze wszelkimi nowoczesniami w ygodami do sprzedania za bardzo niską cenę. Warunki bardzo przystępne. Wiadomość w Administracji Gońca Częst.,